

Aynada Batan Güneş

*Gecenin karanlığı
ne kadar koyuyorsa,
sabah o kadar yakındır...*

ROMAN

AHMED
GÜNBAĞ
YILDIZ

AYNADA BATAN GÜNEŞ
Ahmed Günbay Yıldız

Roman

TİMAŞ YAYINLARI | 6
Edebiyat Kitaplığı - Roman | 5

YAYIN YÖNETMENİ
İhsan Sönmez

DÜZELTİ
Nazan Kılıç

KAPAK FOTOĞRAFI
Marko Nadj / Trevillion Images

KAPAK TASARIMI
Ravza Kızıltuğ

1. BASKI
Aralık 1999, İstanbul

37. BASKI
Mart 2020, İstanbul

ISBN

ISBN: 978-975-7544-26-5

TİMAŞ YAYINLARI
Cağaloğlu, Alemdar Mahallesi,
Alayköşkü Caddesi, No: 5, Fatih/İstanbul
Telefon: (0212) 511 24 24

timas.com.tr
timas@timas.com.tr
facebook.com/timasyayingrubu
twitter.com/timasyayingrubu

Kültür Bakanlığı Yayıncılık
Sertifika No: 45587

BASKI VE CİLT
Mega Basım
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No:3 Baha İş Merkezi
Avcılar / İstanbul
Tel: (0212) 412 17 00
Matbaa Sertifika No: 44452

YAYIN HAKLARI
© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak
Timaş Basım Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi'ne aittir.
İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Kış bütün şiddetiyle gelip geçmiş, taze bir bahar havası Çifteturna köyünü burcu burcu kokuları ile sarmıştı. Toprakтан hayat fışkırırken Bozca, çiftliğin güney kesimindeki ahırın köşesinde yeni doğan bir buzağıyı seviyordu. Havva'nın baş ucunda beklediğinden bile habersizdi. Utangaç ve duygulu bir ses geldiğini bildirince, Bozca kafasını kaldırıp baktı. Kısık bir ses, "Erkek mi?" diye sordu.

Bozca buzağıyı sevmeyi bırakıp doğruldu. Hayran hayran kadının yüzünü izlerken, "Erkek," diye mırıldandı.

Havva, mahcup bir edayla kafasını önüne eğip Bozca'ya seslendi:

"Erkek çocuğun mu olsun isterdin, yoksa kız mı?"

Bozca önce aptallaştı, derin derin düşündükten sonra, "Erkek," diye böbürlendi. Sonra bön bakışlarla Havva'yı tepeden tırnağa süzmeye başladı. "Yoksa?" diye mırıldandı.

Mahcup bir çehre biraz daha öne doğru eğildi ve yüzündeki lekesiz deriyi al al benekler istila etti. Böylece eşine hamile olduğunu anlatabilmişti. Bozca, beklemediği bir anda garip bir manzara olup çıkmıştı. Sevinmesi gerekirdi, ne var ki Havva'nın düşündükleri bir türlü olmuyordu. Ona tek kelime bile karşılık vermeden, köşk adı verilen

evden yana koşmuştu. Donuk bakışlar Bozca'nın arkasında bakıp kaldı. Hemen sonra, derin dűřüncelerin adamı olarak üzerinde beklediği toprağa çömelip kaldı. Eline geçirdiği bir öple toprağı eşeleyip sıkıntısını dağıtmaya gayret etti. Arada bir küskün bakışlar, elli yüz metre kadar uzağında toprağa fidan diken erkeği ile meşgul oluyordu. Alnının terini elinin tersine silen Bozca, sıkı sıkı kavradığı kazmanın sapını bırakıp toprağa daha yeni diktiği servi dalına, can alıcı hevesle bakmaktaydı. Havva, mana veremediği gelişmelerden şaşkına dönmüştü. Yerinden usulca kalkıp uzaktan takip ettiği erkeğinin yanına doğru yürüdü. Bir iki adımlık mesafede durup daha Bozca'nın bir nefes öncesi toprağı açıp diktiği, iki servi ağacına bakıyordu.

“Ne ifade ediyor bunlar?”

“İkimizi...”

“Anlamadım?”

“Baştaki servi beni, ikinci servi seni temsil edecek. Birkaç gün önce alıp hazırladım.”

“Sonra?”

“Sonra, dünyaya gelen her çocuğumuz için, onları temsilen de birer servi ağacı dikmeyi dűřünüyorum. Bu arzu, bende ta çocukluk yıllarımdan kalan bir tutkudur. Daha doğrusu aileden her ferdin birer ağacı, hayat ağacı olmalı, onunla büyüyüp onunla ölmeli. Herkes kendi ağacına isimler yazmalı nakış nakış... Kolyeler kazdırıp bağlamalı gövdesine, tıpkı görkemli gerdanlıklar gibi...”

Havva, Bozca'yı daha yeni anlamıştı. Acı acı bir tebesümün arkasından:

“Ođlumuz olursa... Sonra gelinimiz, onlar için ne dűřündün?”

“Onlarda aile reisi olacağına göre, babalarının âdeti hoşlarına gitmişse devam etsinler.”

Hassas, duygu dolu bir ses yürekten sökülüp, “Etsinler,” dedi. “Güzel bir âdet bence...”

* * *

Yıllar ne kadar da çabuk geçmişti. Bozca, otuz beşlerinde, dimdik dağlar gibi heybetli ve güçlüydü. En baştaki büyük servinin dibinde durup uzun uzun düşündü. Servilerin bir buçuk metre yükselen gövdesinde, üzerlerine isimler yazılı künyeleri asılmıştı. Tıpkı gençlerin zincirlerle kollarına, boyunlarına astıkları kolyeler gibi servilerin üzerinde de isim kolyeleri vardı.

Omzunda bir fotoğraf makinesi asılıydı. Sırası ile bütün servilerin üzerindeki künyeleri düzeltip okudu. Servilerin adedi tam altı tane olmuştu. “Bozca, Havva, Erdem, Ekrem, Meryem ve Kerem,” diye okudu. Dört çocuğu olmuştu. Üç oğlan, bir kız... Az sonra romantik bahçenin sükûnetini azametli bir ses ihlal etti.

“Havvaa...”

Gök gözlerinden süzülen pırıltılar diken dikendi. Köşkün balkona açılan kapısını gözetliyordu. Çok geçmeden balkonun kapısı açılıp başında siyah yün örgülü, lacivert zemin üzerine beyaz çubuklu entarisi topuklarını yelpazelayen bir kadın belirdi. Genç kızlık günlerini çoktan geride bırakmıştı... Şişmanlaşmış, başındaki şal biraz geriye sıyrıldığında ortaya çıkan, arkaya düz taranan saçlarına beyazlar düşmüştü. Bu köye genç kızlık hayallerini gerçekleştirmek için gelen Havva, oldukça değişik bir manzara arz ediyordu şimdi. Baygın bakışlarıyla balkondan seyre durduran kadın, kocasını önce seyredip sonra cevap gönderdi:

“Efendim.”

Bozca isteklerini bağıarak ilette:

“Çocukları toplayıp buraya gel. Kavakların dibinde resim çekeceğim.”

Köşkün merdivenlerinden inen çocuklar kavaklara doğru koşuyorlardı. Hepsinde de âdeta, sevinçlerinden kelebek gibi uçuşan bir hal vardı. Herkes kendi kavağına sol kolunu yaslayıp poz verdi. En son gelen evin tek kızı Meryem olmuştu. O da kavağına yaklaşp herkesin yaptığı gibi poz verdi. Önce neşe dolu bir yüz, tebessüm edip Bozca'ya baktı.

“Hadi çek!”

Bozca, “Ben,” diye itiraz etti. “İşte Yunus da geliyor, makineyi ayarlayayım da o çeksin.”

Yunus, bu çiftliğin emektarıdır. On yaşlarındaki oğlu Ömer'in, daha beş yaşlarında bulunan kızı Çiğdem'in elinden tutmuş kavaklara doğru geliyordu. Kavakların dibinde poz verenler onları sabırsızlıkla bekledi.

Bozca, makineyi Havva'ya verip çocukları birer birer düzeltti. Önce on ikilerinde bulunan gök gözlü, sarı, diken diken saçlı, ablak sıfatlı Erdem'i düzeltti. Erdem çocuklarının ilkiydi. Üstelik çocuklarının içinde en çok kendisine benzeyenin de Erdem olduğu söylenirdi. Sonra, daha çok anasını andıran, kumral, dalgalı saçlı, kahverengi gözlü, on bir yaşındaki Ekrem'i sıraya soktu. Ve çift örgü saçlarına beyaz kurdele bağlamış, kırmızı kadife entarili beyaz çorapla on yaşındaki Meryem'i düzeltti. Şimdi, belki de çocuklarının en güzeli, kıvırcık, kuzgunî siyah saçlı, ela gözlerinin içi insana, baktıkça kaynaşan gönüllere yürek dolusu muhabbet ikram eden, mahcup, buğday benizli, gülümsedikçe yanaklarında gamzeler batan, dokuz yaşla-

rındaki oğlu Kerem'i hizaya soktu. Sonra karşılarına geçip bir güzel baktı.

“Kimse kımıldamasın.”

Hepsi de, “Olur,” diye bağrıştılar.

Yunus, kavakları karşısına alıp Bozca'nın yanında durdu.

“Hayrola ağa?”

“Hayır hayır... Sen şimdi çocukları bırak da tarif ettiğim biçimde düğmeye bas.”

Makineyi Havva'dan alıp Yunus'a tarif etti.

“Anladın inşallah?”

“Anladım.”

“Geç o zaman.”

Kendi de kavağının dibine geçip poz verdi.

Yunus'un oğlu mer hayran hayran onları seyrederken, kızı iğdem havuzun kıyılarında oynuyordu. Yunus tam makinenin düğmesine basarken, mer içinden kopan bir merakla sordu:

“Baba!”

Yunus durup ara verdi, yüzü merak doluydu.

“Efendim.”

“O elindeki de ne?”

“Makine, resim makinesi...”

“O makine şimdi resim mi yapacak?”

“He yaa!”

Bozca, Yunus'u ikaz ediyordu:

“Hadi canım, bırak konuşmayı...”

Yunus, makineyi tarif edildiği gibi gözüne yaklaştırıp düğmeye basacakken Bozca, acı bir sesle herkesi sıçrattı:

“Duuur...”

Ömer kavaklara doğru koşuyordu. Bozca, kızgın kızgın yerinden ayrıлып Ömer’in kolundan tuttuğu gibi gerilere sürükledi.

“Ne işin vardı orada?”

Ömer’in canı yanmıştı, “Ne yaptım ki amca?” diye sızlandı. “Kerem’in yanında benim resmim de çıksın istiyordum.”

“Çıkmasın! Sen ne yapacaktıydın resmi!”

Ömer gerilerde suskun suskun dururken, Yunus’un neşesi kaçmıştı. Kerem çivilenmiş gibi yerinden oynamıyor, gözleri ıslak ıslak uzaklardaki arkadaşını seyrediyordu. Sadece hazin bir sesle, “Baba,” diye dudakları büzüştü. Yunus, çarçabuk bir iki poz resim çekip makineyi Bozca’ya uzattı. Belli ki morali bozulmuştu. Çocuklarının elinden tuttuğu gibi oturdukları lojmandan yana istikamet tayin etti. Havva, Kerem’in yanına gelip hıçkırıklarını içine akıtan oğlunun gözlerini sildi.

“Ağlama...”

Kerem, kafasını annesinin omzuna bırakıp hıçkırdı:

“Ana...”

Bozca, dişlerini sıkıp Havva’nın baş ucunda dururken, diğer çocuklar bahçede oynamaya dağılmıştı. Bozca, “Eeh be!” diye öfkelenip, “bıktım bu çocuğun akıl almaz nazından,” diye bitirdi.

Havva sitemli konuştu:

“Unutma ki bir gönül yıktın.”

“Bir gönül mü? Çocuğun gönlü mü olurmuş?”

Havva sustu. Hem de içinde biriken, dudağına kadar gelen bütün gerçekleri acı acı yutkuna yutkuna... O göğsü çubuklanan çocuğun arkasından baka baka sustu... Kerem'e de aynı tavsiyede bulundu:

“Sus ağlama, başka bir gün Ömer'in resmini de çekeriz.”

Çocuk

Çifteturna köyü, mevsimin en sıcak günlerinden birisini yaşıyordu. Çocuklar sokakların arasında, yolun hemen kenarındaki hendeğe çıplak ayaklarını indirmiş, bostanlara akıp giden sularla oynuyorlardı. Arkadaşlarına su serpenler, hatta öfkelenip taş atanların haddi hesabı yoktu...

Kerem yeni evlerinin beş on metre ilerisinde, etrafındaki çocukları duygulu bakışlarla seyretti. Yeni evleri, yani babası Bozca'nın çocukluk günlerini geçirdiği ahşap ev, bugün Çifteturna köyünde örnek teşkil eden bir köşk olup çıkmıştı. Dışı sütlü kahve ve kirli sarının bölüm bölüm yer aldığı renklerden, nakış nakış işlenen bina, iki kat üzerine inşa edilmişti. Bozca, ustalarından evi teslim alıp kasıla kasıla bahçeye indi. Köyün, değme ustası Kör Sabri'ye, yeni bir teklif getiriyordu.

“Sabri Usta?”

“Söyle ağa.”

“Evin bahçe duvarını da sen yapasan?”

“Olur ağa, sen nasıl istersen.”

Hâkî renkte İngiliz pantolonu adı verilen bir pantolon, lacivert bir ceket giyinmişti. Elinden hiç eksik etmediği deri

örgü kamçısını havaya kaldırıp duvarın çekileceği yerleri işaretledi. Kör Sabri baygın baygın Bozca'nın suratına bakıp itirazlı konuştu:

“İşaretlediğin yer yanlış ağa, senin duvarının hemen bitiminden başlayan toprak, Yunus'un arazisi...”

“Sen karışma o işe...”

“Yani Yunus burayı sattı mı?”

“Sattı.”

“Allah Allah, daha dün buracığa ev yapacağını söyleyip pazarlık ettik.”

Bozca şaşırılmıştı:

“Ne? Buraya ev mi?”

“Ev ya...”

“Buraya ev mev olmaz yanlış bu...”

Karşıdan, elinde su bakraçları ile pınara giden 9-10 yaşlarında bir kızı seyretti. Sonra hemen yanında duran oğluna bakıp, “Kerem,” diye seslendi.

“Efendim.”

“Uzaktan geçen kızı gördün mü?”

“Gördüm.”

“Hadi ona yetiş yanaklarından öp bakalım.”

“Olmaz.”

“Neden?”

“Olmaz işte...”

“Ulan erkek dediğin yırtık olmalı, bak sen Erdem nasıl yapar.”

Erdem yılıştı, sırnaşık bir eda ile sırıttı:

“Söyle baba.”

“Şurada giden kızı gördün mü?”

Şımarık bir hareketle kafasını oynatıp, “Gördüm,” dedi.

“Koş, onu öp buraya gel.”

Erdem, kızın ardından yıldırım gibi koştu. Yetiştii, hırçın bir hareketle kızı kollarına dolayıp öptü. Babasının söylediğini yapmıştı. Kızcağz ırkildi, korktu. Şaşkınlıktan olmalı ki elinden bakraçlar düşmüştü. Eğilip aldı. Ağlaya ağlaya pınara giderken, gözlerinden inci gibi akan yaşlar yanaklarından toprağa dökülürken, “Pis herifin oğlu,” diye lanetledi. Erdem babasının yanına zafer kazanmış kumandanlar gibi varıp durdu. Sabri usta ne söylesin, ne etsin bilemiyordu, “Kötü bir tarif,” diye mırıldandı. Bunlar Bozca'nın umurunda bile değildi, “Aferin Erdem, erkek dediğin böyle olur işte,” diye sevindi. Kerem'i yeniden kollarının arasına aldı, aklı sıra Kerem utangaç pısırik bir çocuktü. Onu cemiyete yırtık, daha doğrusu tuttuğunu koparan, utanmadan yaşayan birisi olarak yetiştirip yüzündeki ar perdesini yırtacaktı. Çocuklar yeniden oyuna dalmışlardı. Bozca yüreğini serinletebilmek için sigaranın dumanlarını efkâr efkâr çekti, Kör Sabri'ye, “Şimdilik kendi arsamızın üzerine duvar çek, geri kalanını sonra yaparsın,” dedi. Kafasını Kerem'e takmıştı. Oturduğu iri taşın üzerinde oynayan çocukları uzatmalı bir şekilde seyretti. Sonra Kerem'i yeniden yanına çağırıldı. Kollarının arasında sıkı sıkı sarıp sordu:

“Beğendin mi evimizi?”

“Beğendim.”

Ayağını bitişikte duran taşın üzerine uzatmış karşılarında duran köyün muzip delikanlısı Cello'ya baktı. Adı Celal'di. Fakat herkes onu Cello diye çağırırdı. Kerem'in kulağına eğilip fısıldadı:

“Şu Cello amcana bir sövsene.”

Kerem, “Neden,” diye sordu. Bozca, Kerem’e yeniden kızmaya hazırdı.

“Söv işte, nedeni var mı? Hadi oğlum, söv şu Cello amcana.”

Kerem kızardı, bozardı, utandı. Kafasını önüne eğip öylece kaldı. Cello, böyle şakalara alışkın adamdı. Ancak Kör Sabri’nin suratındaki deri al al oldu. Bozca’ya artık bir başka türlü bakıyordu. Cello sırnaşık bir tavırla konuştu:

“Ağa ettiğine bak hele, taze evliye de sövülür mü heç?”

Bozca, “Kerem söver işte,” diye ısrar etti. “Hadi Kerem, söv şu Cello amcana.”

Kerem incinmişe benziyordu. Dudaklarına kilit vurulmuş gibi sustu. Bozca, Kerem’e fena halde kızmıştı. Kollarını boşlayıp bağırdı:

“Git yanımdan pısırik herif sende.”

“Erdem.”

Erdem’in gözleri oynaktı. Rüstem’in yanından ayrılıp babasına geldi.

“Efendim baba.”

“Bak sen oğula amcası, bu oğulların hasıdır hası.”

“Erdem, Cello amcana güzelce söv bakayım.”

Bozca, kibir doluydu. Kasıldı gururlandı... Erdem Cello’ya dönüp yılışık bir hareketle bağırdı:

“Cello senin...”

Kerem, Rüstem’in yanında suçlu suçlu dikilirken, Bozca, “Kerem,” dedi. “Hadi bakayım, Rüstem’le güreş tut, yenersen, suçunu affederim.”

Kerem, çocuklarının en küçükleri olmasına rağmen güçlü çocuktü. Baba ısrarını sürdürdükçe, aldırış bile et-

meden bekledi. Oğlunun içine kapanık hali Bozca'yı her zaman çileden çıkartırdı. Ayağa hırsla doğrulup kamçısını iri bir taşa vurdu, "Pısrık çocuk! Tutsana len," diye kükredi. Kerem, küskün çehresini babasına çevirirken dudakları büzüştü, kırıştı... Onun ağlamak üzere olduğunu fark eden baba, dişlerini sıkarak öfkesini frenledi. Yalım yalım yanan gözleriyle, şimdi Erdem'e bakıyordu, "Oğul değil şahindir bu," diye kabardı.

"Hadi Erdem, tut bakalım Rüstem'i."

Erdem şer işin peyiği derler ya, işte öyle bir çocuktur. Daha Rüstem'in tutuşup tutuşmayacağını hesaba katmadan yıldırım gibi koştu. Muhatabını canavar gibi kavradı. İlk hamlede yere hırsla vurup, babasından (Aferin) alacaktı. Köri Sabri, sakin bir hareketle olayı seyredip acı acı gülümsedi. Rüstem, Erdem'i kavrayıp kesilen çam gibi yere devirmişti. Bozca, kızgın kızgın koşup Rüstem'in ceketinin yakasını kavrayıp oğlunun üzerinden kaldırdı.

"Olmadı bu defa, yeni baştan. Erdem kendi oyununa geldi sayılmaz bu..."

Rüstem derin bir nefesle muhatabını önemsemez gibi konuştu, "Olsun," dedi. "Yeniden olsun."

Bozca, Erdem'in üstünü düzelterip ceketini çıkartıp meydana saldı.

"Bir iki üç hadi!"

Erdem acımasız bir şekilde yeniden yere serilince, Bozca hışımla eğilip alttaki oğlunu üste çıkardı. Erdem fırsatı ganimet bilip gücü yetmediği Rüstem'i hırpaladı, ezdi... Köri Sabri ateşlendi, köpürdü. Bozca'nın oğlunun alta gitmemesi için sırtına çöken elini, lanetle üzerinden çekip oğlunu kaldırdı. Bozca hâlâ oğluna moral veriyordu:

"Aslan Erdem, nasıl da yendin Rüstem'i..."

Kör Sabri, Bozca'nın alev alev kızaran suratına bakıp, sitem etti.

“Yanlış ettin ağa, yanlış ettin! Çocukların tertemiz dünyasına girip aralarına fitne sokmak iyi olmaz. Az önce dostça geldiler buraya, şimdi düşman gibi ayrılacaklar.”

Bozca alaylı alaylı güldü, “Düşman mı? Bire kör senin oğlun Erdem'den düşmanca ayrılrsa ne çıkar. O güçlü bir ağanın oğlu, sense bir ırgatsın,” dedi.

Sabri ustanın çektiği nefes ciğerlerine hançer hançer battı...

“Bari tutuşturdun, adaletli davranmalıydın. Büyükler küçüklere kötü örnek olmamalı ağa. Yarınlara kendilerini aldatan bir insan olarak yetiştirmemeliyiz onları... Karşındakini cahal bilme, çok kaldırım eskittim ben.”

Sabri usta oğlunun elinden tutup, Bozca'nın suratına kızgın kızgın baktı. Bozca elindeki kamçıyı havada ıslık çaldırarak, çizmesine vurdu.

“Bir çocuğu alttan alıp üste çıkarmak, adaletsizlik mi olurmuş?”

“Elbette.”

“Ama o Bozca'nın oğlu, mağlubiyeti hazmedemez, üzülür. Mutlaka galip gelmeli.”

“Nedenmiş o. Her çocuk aynı hissiyata sahip değil mi ki?”

“O zengin ve güçlü bir babanın oğlu. Güçlü, yürekli yetişmeli.”

Sabri ustanın suratındaki deriler, acı dolu çizgilerle gerildi.

“Unutma sen de bir çobanın çocuğuydun. Özgürlük savaşı verdiğin günleri ne çabuk unuttun Bozca? İnsanlar

et, kemik, kan ve sudan yaratılmıştır, kimse kimseden üstünüm diyemez. Acı ve saadet, tokluk ve açlık bir milletin müşterek serveti olmalı diyen sendin...”

“Bendim ama şimdi de değilim işte...”

“Göğsünde iman olmayan insan eşitlik nedir bilmez. Sadece ezberlediği birkaç sözü, samimiyetsiz harcar. Hatta çoğu kere kendi bile söylediğine inanmaz.”

Sabri usta, Rüstem’in elinden tutup çekti. Yürümek için adımını, hazırlarken son sözlerini harcadı:

“Evladını senin gibi yetiştiren babaların, sonunda şikâyetten başka laf ettiği görülmemiştir. Duvarı başkasına yaptır. Bundan böyle seninle hiçbir ilişkim yoktur, unutma Sabri usta, Allah’tan başkasına kul olmaz.”

* * *

Gök kubbe, lekesiz ve açıktı. Mavi bir çarşaf gibi dünyanın üzerinde şemsiyesini açmış, yıldızlar üzerinde nakış nakıştı... Ay, yıldızlara, yıldızların cümlesi aya, nispet edercesine gülümsüyor, loş ışıklarını muhabbet bukleleri halinde birbirlerine ikram ediyorlardı.

Havva üzerine pembe bir gecelik giyinmiş, başına bal rengi bir yemeni bağlamıştı. Bozca, daha bir nefes öncesi çiftliği dolaşmak için yanından ayrılmıştı. Çocuklar yatalı aradan epey zaman geçmişti. Ana her gece olduğu gibi yatmadan evvel çocuklarını dolaşmayı hazırlandı. El fenerini her zaman koyduğu raftan alıp düğmesine bastı. Önce Ekrem’le Meryem’in kaldıkları odanın kapısını usulca açtı. Fenerin ışığını üzerlerinde gezindirip dikkatlice baktı. İki de mışıl mışıl uyuyordu. Kapıyı yavaşça kapatıp hemen bitişikteki odanın kapı koluna usulca çöktü. Kapı mırıltılı bir sesle geriye dayanmıştı. Ana, fenerin geniş daire halinde

yanşıyan ışıklarını önce, Erdem'in yattığı döşeğin üzerine tuttu; uyumuştı. Sonra onun karşısındaki somyaya getirdi. Kerem'in ıstırap notalı bakışları, fenerin yansıttığı ışıklardan müteessir olmuştu, "Anne," diye mırıldandı. "Çek o feneri gözlerimden."

Ana, fenerin ışık dairesini yere düşürüp, oğlunun somyasının ucuna iğreti bir şekilde oturdu. Fenersiz elini üzgün duran çehresinde bir gölge gibi gezindirirken, mülayim bir sesle sordu:

"Uyumamışsın?"

Kerem ellerini kenetleyip kafasının altına koymuş, sırt üstü yatmıştı. Derin bir nefes alıp mırıldandı:

"Uyuyamadım."

"Üzgün gibi duruyorsun."

"Bilmem."

"Gücüne gidecek bir şey mi oldu yine?"

"Belki de..."

"Nedir o söyler misin?"

Tilki uykusuna yatan Erdem, hemen gözlerini açıp yüksek sesle konuştu:

"Kerem babamı dinlemedi."

Ana, Erdem'e dönüp hayret dolu bir çehre ile baktı.

"Neden?"

"Bilmem, pısıriğın, ödleğın birisi dedi babam. Rüstem'le güreşe tutuş dedi, tutuşmadı. Cello'ya söv dedi, sövmedi, Memişlerin Sefa'yı öp dedi, öpmemi. Babam da kızdı tabii..."

"Sonra?"

"Sonra, ben babamın her dediğini yaptım. Aslan oğlum dedi bana. Sen oğulların hasısın dedi, hası..."

Ana, renkten renge girmişti. Ağlasa mı gülse mi bilemiyordu. Bozuk bir moralle konuştu:

“Ama bunların hepsi de ayıp şeyler evladım.”

“Sen kadınsın. Böyle şeyleri babalar bilir. Oğlun da tıpkı senin gibi düşünüyor işte, pısrırığın birisi...”

Ana kızdı, üzgün bir çehre, oğlunu manidar seyretti.